

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง พระไตรปิฎก

ครูผู้สอน ครูจิตติรัตน์ ดิษฐวงศ์
 ครูวรพรรณ ศรีอรุณ

เรื่อง...พระไตรปิฎก

จุดประสงค์การเรียนรู้

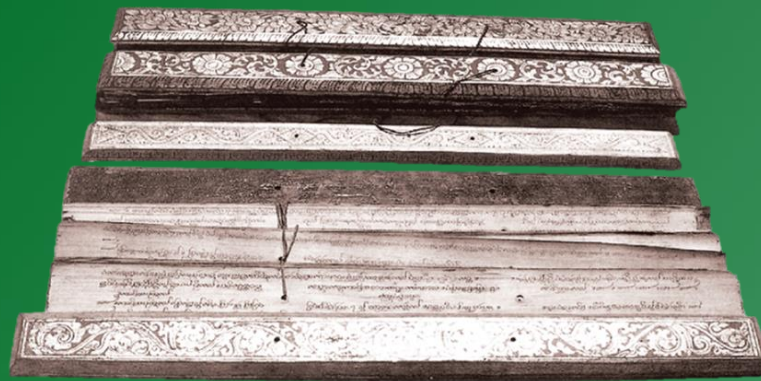
๑. อธิบายความหมายและความสำคัญของพระไตรปิฎก
๒. วิเคราะห์ความสำคัญของพระไตรปิฎก
๓. เห็นคุณค่าและความสำคัญของการนำหลักธรรมคำสอนในพระไตรปิฎกมาเป็นหลักปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

ให้นักเรียนนั่งสมาธิ

๓ นาที

ในวันนี้เราจะมาทำความรู้จักกับ “พระไตรปิฎก”

นักเรียนทราบหรือไม่ว่า
พระไตรปิฎก
คืออะไรและมีความหมายว่า
อย่างไร

พระไตรปิฎก

ความหมายของพระไตรปิฎก

พระไตรปิฎก คือ ตำราหรือคัมภีร์ที่บรรจุคำสอนของพระพุทธศาสนา

พระ แปลว่า ประเสริฐ

ไตร แปลว่า สาม

ปิฎก แปลว่า ตำราหรือคัมภีร์

พระไตรปิฎก จึงหมายถึง คัมภีร์ที่รวบรวมคำสอนของพระพุทธศาสนาไว้
๓ หมวด คือ

๑. พระวินัยปิฎก คือ ระเบียบข้อบังคับที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติไว้
สำหรับภิกษุและภิกษุณี เพื่อเป็นแบบแผนในการปฏิบัติตน **มีทั้งหมด ๘ เล่ม**

๒. พระสุตตันตปิฎก คือ คำสอนของพระพุทธเจ้าที่ทรงแสดงให้
เหมาะสมกับบุคคล สถานที่ และเหตุการณ์ มีเรื่องราวประกอบ **มีทั้งหมด ๒๕ เล่ม**

๓. พระอภิธรรมปิฎก คือ ประมวลคำสอนที่เป็นหลักวิชาการล้วน ๆ
ไม่เกี่ยวกับบุคคลหรือเหตุการณ์ ไม่มีเรื่องราวประกอบ **มีทั้งหมด ๑๒ เล่ม**

ตู้พระไตรปิฎก

พระวินัยปิฎก

พระสุตตันตปิฎก

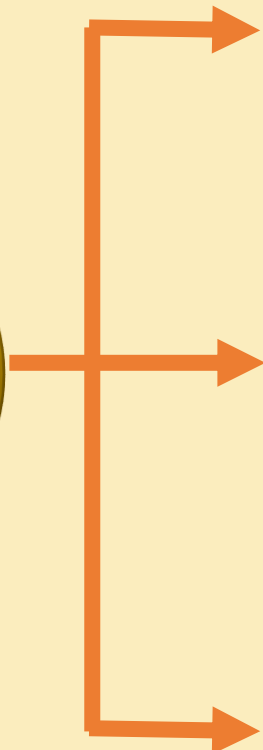
พระอภิธรรมปิฎก

มนุษย์ในสังคม
อยู่ร่วมกัน
อย่างสงบสุข
โดยมีศาสนา
เป็นหลักปฏิบัติ

พระไตรปิฎกมีความสำคัญต่อ
พระพุทธศาสนาอย่างไร

หมวดที่ ๑
พระวินัยปิฎก

ระเบียบข้อบังคับที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติไว้สำหรับ
ภิกษุและภิกษุณี เพื่อเป็นแบบแผนในการปฏิบัติตน
ยกตัวอย่างเช่น **ศีลของพระภิกษุมิ ๒๒๗ ข้อ**
โดยมีทั้งหมด ๘ เล่ม

หมวดที่ ๒
พระสุตตันตปิฎก

คำสอนของพระพุทธเจ้าที่เกี่ยวกับการเล่าเรื่อง
ต่าง ๆ ที่เป็นอดีตชาติของพระพุทธเจ้า
และพุทธสาวก โดยมีหัวข้อธรรมประกอบ เช่น
ชาดกต่าง ๆ โดยมีทั้งหมด ๒๕ เล่ม

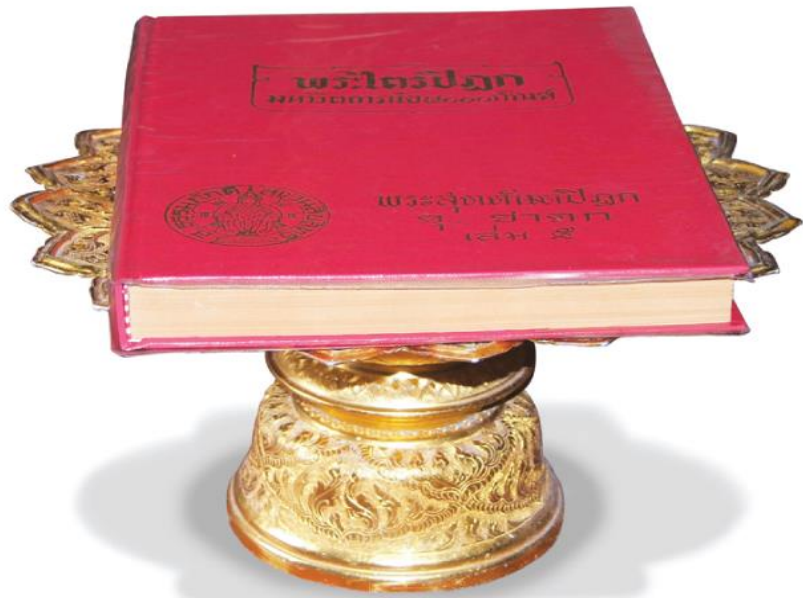
หมวดที่ ๓
พระอภิธรรมปิฎก

ประมวลคำสอนที่เป็นหลักวิชาการล้วน ๆ
ไม่เกี่ยวกับบุคคลหรือเหตุการณ์ ไม่มีเรื่องราว
ประกอบ **มีทั้งหมด ๑๒ เล่ม**

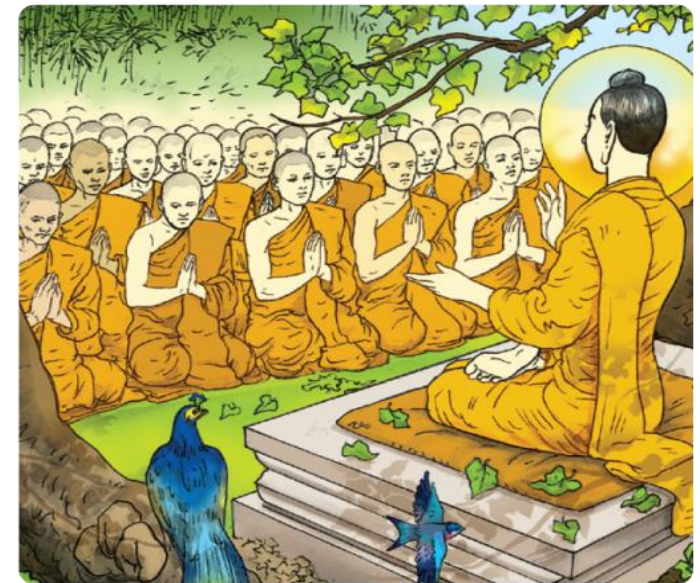
พระไตรปิฎกมีความสำคัญในฐานะเป็นคัมภีร์หลัก ที่รวบรวมหลักคำสอนในพระพุทธศาสนาไว้ทั้งหมด เพื่อเป็นหลักในการปฏิบัติของพระภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา และพุทธศาสนิกชน พระไตรปิฎกมีความสำคัญดังนี้

๑. เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ
ของพระพุทธศาสนา

๒. เป็นหลักคำสอนสูงสุด
ในพระพุทธศาสนา

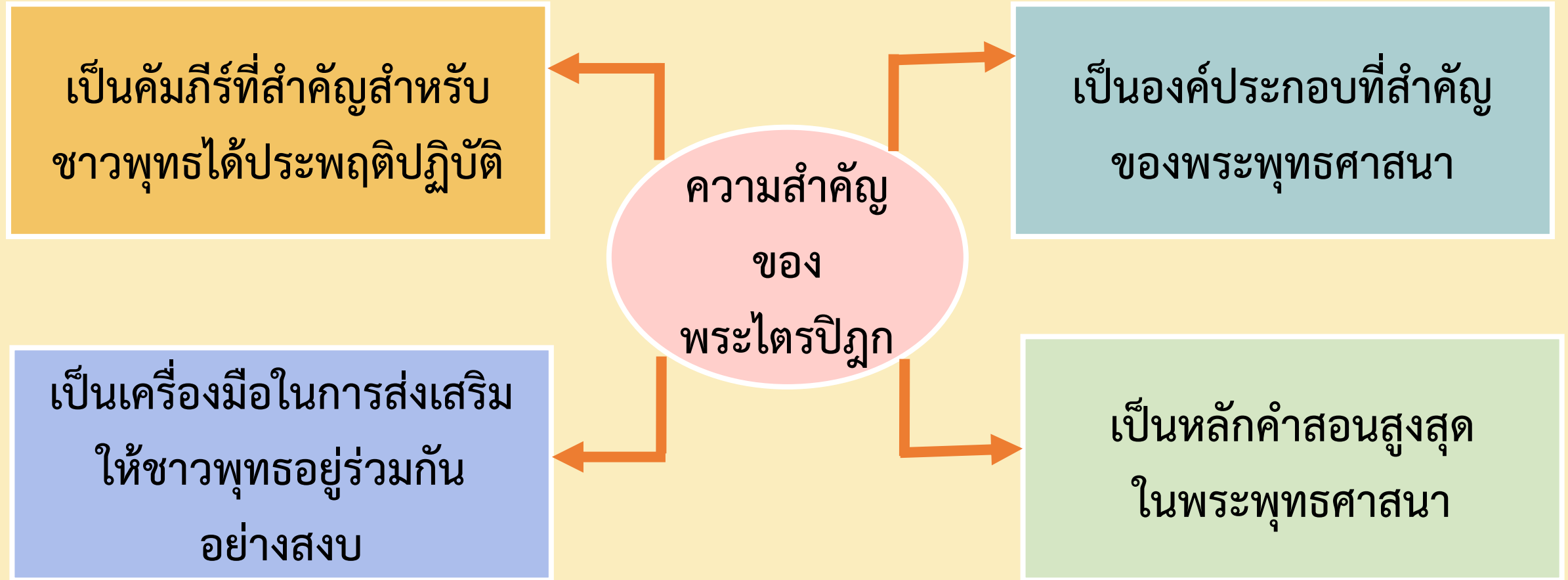
๓. เป็นคัมภีร์ที่สำคัญสำหรับ
ชาวพุทธได้ประพฤติปฏิบัติ

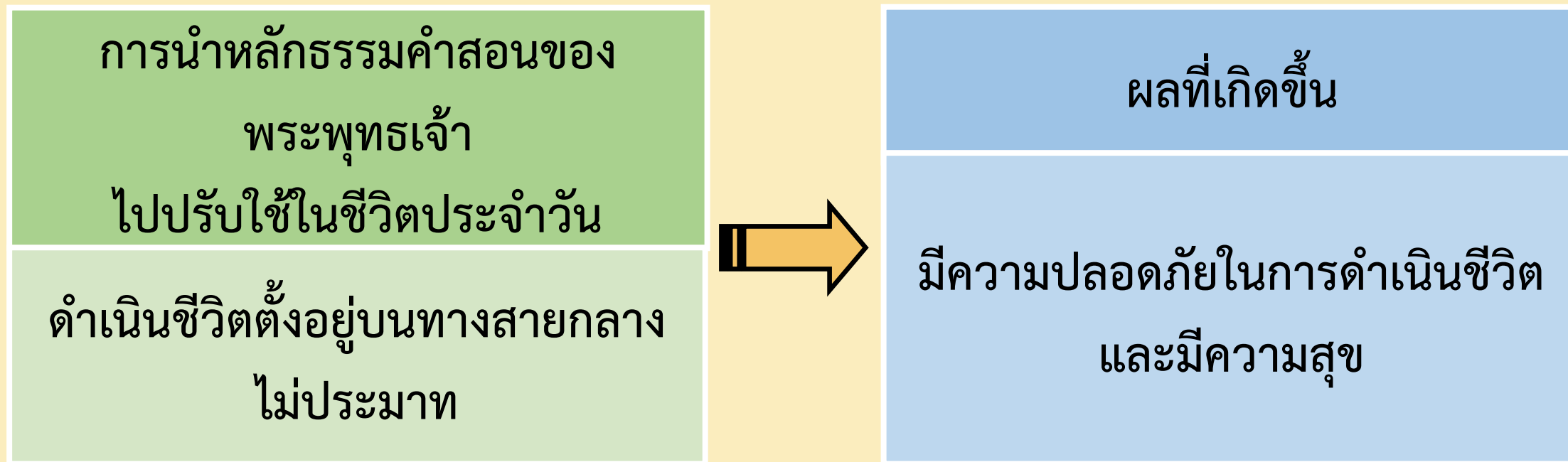
๔. เป็นเครื่องมือในการส่งเสริม
ให้ชาวพุทธอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

สรุปความสำคัญของพระไตรปิฎก

ยกตัวอย่าง การนำหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

นักเรียนสามารถนำหลักธรรมคำสอนของ
พระพุทธเจ้าไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้
อย่างไรบ้าง ยกตัวอย่างมา คนละ ๑ ข้อ

นักเรียนสามารถนำหลักธรรมคำสอนของ
พระพุทธเจ้าไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังนี้

๑. มีความเมตตา กรุณา

๒. ทำความดี ละเว้นความชั่ว

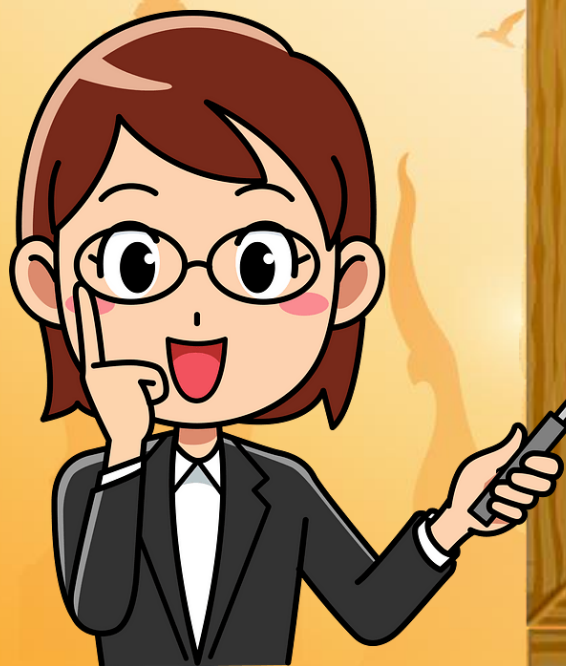
๓. เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

๔. เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

คำถามชวนคิด

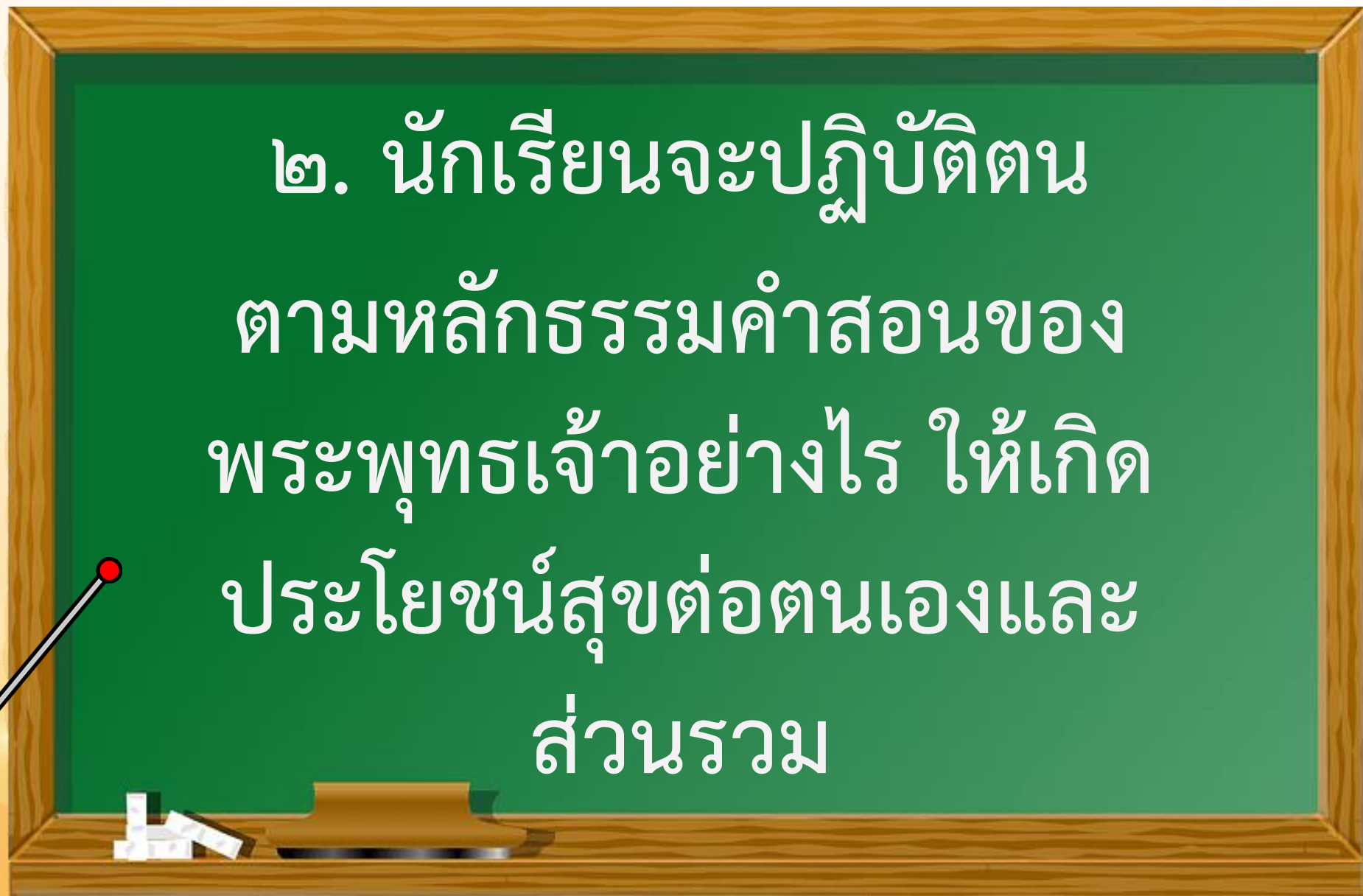
๑. การศึกษาเกี่ยวกับ พระไตรปิฎกก่อให้เกิด ประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไร

ได้รู้ว่าพระไตรปิฎกแต่ละหมวดสอน
เกี่ยวกับเรื่องอะไร สอนใครบ้างค่ะ

๒. นักเรียนจะปฏิบัติตน
ตามหลักธรรมคำสอนของ
พระพุทธเจ้าอย่างไร ให้เกิด
ประโยชน์สุขต่อตนเองและ
ส่วนรวม

ไม่ทะเลาะวิวาท พุดจาไฟเราะ และไม่เห็นแก่ตัว
เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเพื่อส่วนรวม เช่น
เก็บขยะทุกครั้งเมื่อพบเห็นค่ะ

๕ ขั้นปฏิบัติ

คำชี้แจงนักเรียน

๑. นักเรียนศึกษาเรื่องพระไตรปิฎกจากหนังสือเรียน
๒. นักเรียนทำใบงานที่ ๑ เรื่อง พระไตรปิฎก
๓. นักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

คำชี้แจงครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง พระไตรปิฎกจากหนังสือเรียน
๒. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑ เรื่อง พระไตรปิฎก
๓. ครูให้นักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
๔. ครูเดินดูและให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๑

เรื่อง...พระไตรปิฎก

คำชี้แจง

ให้นักเรียนตอบคำถามและจับคู่
พระไตรปิฎกหมวดต่าง ๆ ต่อไปนี้

ใบงานที่ ๑ เรื่อง พระไตรปิฎก
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง หลักธรรมน้อมนำจิตใจ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระไตรปิฎก
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามและจับคู่พระไตรปิฎกหมวดต่างๆต่อไปนี้

พระไตรปิฎก คือ

.....

.....

.....

.....

พระวินัยปิฎก

คำสอนที่เกี่ยวกับระเบียบ
ข้อบังคับและการปฏิบัติตนของ
พระภิกษุ เช่น ศีล ๒๒๗ ข้อ

พระอภิธรรมปิฎก

คำสอนที่เกี่ยวกับเรื่องเล่าต่างๆ
เช่น ชาดก พุทธสาวก ต่างๆ

พระสุตตันตปิฎก

คำสอนที่อธิบายถึงหลักธรรม
ล้วนๆ ไม่มีเรื่องเล่าประกอบ

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

พระไตรปิฎก คือ

พระวินัยปิฎก

พระอภิธรรมปิฎก

พระสุตตันตปิฎก

• คำสอนที่เกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับและการปฏิบัติตนของพระภิกษุ เช่น คีล ๒๒๗ ข้อ

• คำสอนที่เกี่ยวกับเรื่องเล่าต่าง ๆ เช่น ชาดก พุทธสาวก ต่าง ๆ

• คำสอนที่อธิบายถึงหลักธรรมล้วน ๆ ไม่มีเรื่องเล่าประกอบ

เฉลย

ใบงานที่ ๑

เรื่อง พระไตรปิฎก

พระไตรปิฎก คือ

พระวินัยปิฎก

พระอภิธรรมปิฎก

พระสุตตันตปิฎก

คัมภีร์ หรือ ตำราที่รวบรวมคำสอน
ทางพระพุทธศาสนามีทั้งหมด ๓ หมวด

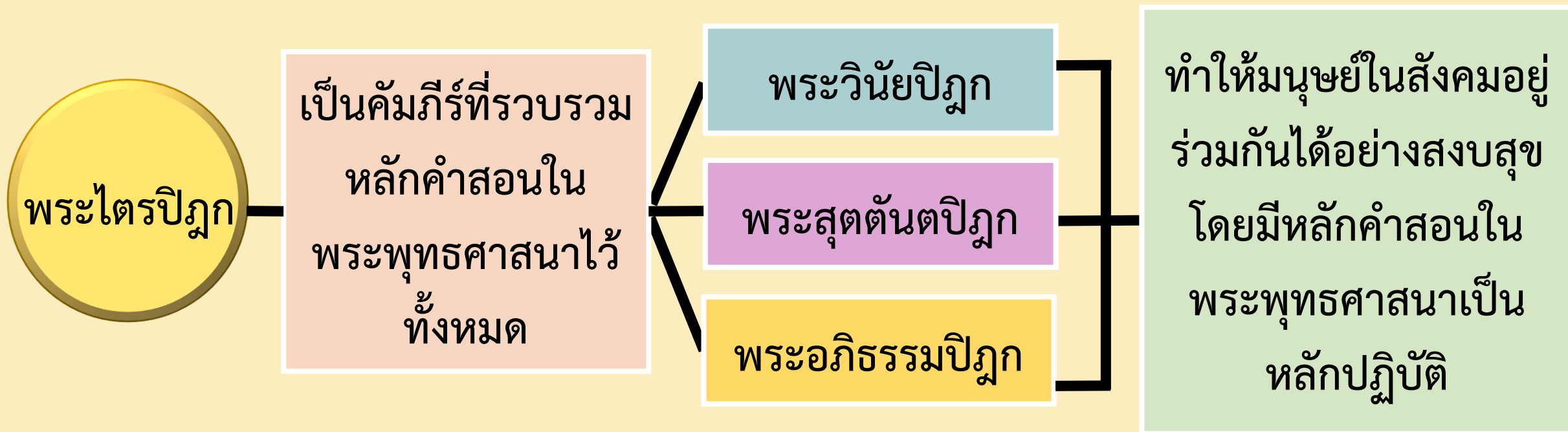
คำสอนที่เกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับและการ
ปฏิบัติตนของพระภิกษุ เช่น คีล ๒๒๗ ข้อ

คำสอนที่เกี่ยวกับเรื่องเล่าต่าง ๆ เช่น
ชาดก พุทธสาวก ต่าง ๆ

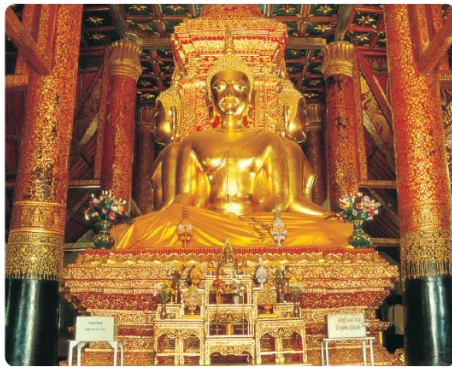
คำสอนที่อธิบายถึงหลักธรรมล้วน ๆ
ไม่มีเรื่องเล่าประกอบ

สรุปบทเรียน

เรื่อง...พระรัตนตรัย

พระพุทธ หมายถึง พระพุทธเจ้า ผู้ก่อตั้ง
พระพุทธศาสนา เป็นผู้ที่ตรัสรู้ธรรมด้วย
พระองค์เอง แล้วสอนผู้อื่นให้รู้ตาม

พระรัตนตรัย

พระสงฆ์ หมายถึง หมู่ชนที่ฟังคำสอนของพระพุทธเจ้า
แล้วปฏิบัติชอบตามพระธรรมวินัย และสอนให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม

พระธรรม หมายถึง หลัก
คำสอนของพระพุทธเจ้าที่
พุทธศาสนิกชนควรนำไป
ปฏิบัติในการดำเนินชีวิต